

CULTUURHISTORISCH CENTRUM

OLDAMBT

Nieuwsbrief #1 - April 2023

Aan Aaffien...

Aan mijn dochtertje Aaffien

*Dat steeds voor uwen voet,
Het zachte roosje bloeit,
Dat nooit op uwen weg,
Een enk'le distel groeie,
Ga zoo blijmoedig voort
Door s werlds woestenij,
En denk in later tijd
In liefde steeds aan mij*

*Ter herinnering aan je Vader
Nieuwe Schans, 19 Januari 1919*

Eerste gedicht uit het poëzieboekje van Aaffien, 1919 - 1932.

In deze nieuwsbrief

Fotoarchief Braak

Het verdwenen dorp Middeldnaerkerck

Drie nieuwe gezichten

Vrijwilligers gezocht

Oldambster Jugendstil

Nieuws

En als afsluiter: zoekplaatje!

Een tipje van de sluier opgelicht (fotoarchief Braak)

De eerste reacties zijn binnen! Naar aanleiding van de laatste nieuwsbrief zijn twee foto's uit het archief van burgemeester Braak herkend. Het gaat om foto's van de Hoofdstraat in Bad Nieuweschans. De tips kwamen van de heren Robert Jalink en Abel Bé.

Bad Nieuweschans, Hoofdstraat

Nazaten burgemeester Braak ook actief

De familie van burgemeester Braak is zeer geïnteresseerd in de fotoverzameling. Zij zijn in het bijzonder benieuwd naar de vele geportretteerde personen. Eén van de nazaten beschrijft momenteel de familiegeschiedenis en een ander familielid bestudeert alle ingescande foto's. Zij waarderen de reacties die binnenkomen zeer.

Nieuwe zoekplaatjes

Aan de fotoserie op de website zijn drie nieuwe foto's toegevoegd. Herken je iets?

[**Ga naar de foto's**](#)

Het verdwenen dorp Middelaerkerck

Het dorp verschijnt voor het eerst in 1634 op de zogenaamde Pijnackerkaart en zou gelegen hebben tussen Boven Veensloot en Zuidwending.

Tot 1680 verscheen het dorp op verschillende kaarten om daarna voorgoed van de kaarten te verdwijnen. In literatuur over de geschiedenis van die regio wordt het dorp niet vermeld,

noch wordt het genoemd in documenten uit die tijd.

Hoe kwam Pijnacker dan op het idee dat op die plek een dorp zou liggen? En heeft daar überhaupt wel een dorp genaamd Middelnaerkerck gelegen?

Waarschijnlijk was hij bekend met een brief over de grensscheiding van Reiderland en Oldambt bij de Wolde. Daarin wordt gesproken over Meermanne Kerckhove (de oude benaming van de begraafplaats en kerk te Meeden) en naar alle waarschijnlijk is Middelnaerkerck hier een verbastering van, waarbij Pijnacker vermoedelijk gedacht heeft dat het een plaats was.

Tekst en onderzoek: Joke Schoenmaker

Afbeelding: uitsnede van de Kaart van Drenthe en Westerwolde 1634 [Cornelis Pijnacker], Groninger Archieven (Beeldbank)

Heb jij vragen over de geschiedenis van Oldambt? Zoals waarom een bepaalde straat zo heet, wanneer een boerderij gebouwd is of over je eigen familiegeschiedenis? Mail dan naar info@chcoldambt.nl Onze vrijwilligers helpen je graag verder!

Drie nieuwe gezichten!

Marianne Ootjers - Interim-directeur

Vanaf 22 februari 2023 is Marianne Ootjers de interim-directeur van het CHC en neemt daarmee voor onbepaalde tijd de taken van Inge Dekker waar. Marianne was al sinds vorig voorjaar 2022 betrokken als vrijwilliger bij het CHC. De aandacht zal de komende periode liggen op het versterken van de organisatie, nieuwe samenwerkingen aangaan en het CHC nog meer positioneren in het culturele veld van Oldambt.

Marianne heeft zowel qua studie als werk een achtergrond in de cultuur- en erfgoedsector, met specifiek de focus op Groningen. Een greep uit haar achtergrond en ervaring:

- Culturele & Maatschappelijke Vorming, NHL-Stenden Hogeschool
- Cultureel Ondernemen, Reinwardt Academie
- Pre-Master Geschiedenis, Rijksuniversiteit Groningen
- Gastconservator Noordelijk Scheepvaartmuseum
- Secretaris Stichting Huizinga Meubel Nederland
- Trainee Erfgoed & Publiek Erfgoedpartners

Huguette Estourgie - Museumadviseur

Vanaf 1 september 2022 is Huguette Estourgie tijdelijk als museumadviseur vanuit de Coöperatie Sterke Musea Groningen betrokken bij het CHC. De Coöperatie is vanaf 1 april 2022 operationeel geworden en heeft als doel de musea in de provincie Groningen toekomstbestendig te maken. De musea kunnen lid worden en, indien zij hulp nodig hebben, kunnen zij hun vraag bij de Coöperatie neerleggen. De provincie telt maar liefst ruim 200 musea! Genoeg mooi werk voor de vijf adviseurs die door de provincie toeren!

Het bestuur van het CHC heeft de Coöperatie benaderd met de vraag om te kijken wat op dit moment de status is van het CHC met als doel te kijken naar een nieuwe horizon. En die is er! Op dit moment voert Huguette samen met het bestuur gesprekken met de wethouders om te kijken of de gemeente het CHC een nieuwe rol wil gunnen.

Huguette Estourgie heeft veel ervaring in diverse musea in het land:

- Museum Rotterdam: Evenementen/marketing/pr/educatie/(jeugd)tentoonstellingen;
- Drie musea in Zeeland: MuZeeum, Zeeuws Museum, Marie Tak van Poortvlietmuseum; Marketing/Pr van de tentoonstelling 'De Zomer van Schütz';
- Museum Drachten: Marketing/pr/educatie/evenementen | Adjunct Directeur;
- Keramiek Museum Het Princessehof te Leeuwarden: Projectleider van de internationale tentoonstelling over Ming Porselein;
- Kunst & Cultuur Drenthe: vervanging van het hoofd van de afdeling 'Kunst ter Plekke';
- Drents JeugdTheatergezelschap De Reus: Zakelijke leiding;
- Poplart Theatre: Zakelijke leiding.

Otto Knottnerus - adviseur geschiedenis

Het CHC is zeer blij te kunnen vermelden dat historisch socioloog & historicus Otto Knottnerus ons op vrijwillige basis wil verlenen van advies voor historische onderwerpen en historisch onderzoek. Otto heeft een staat van dienst waar je 'u' tegen zegt. Daarom verwijzen wij de lezer heel graag door naar zijn eigen website <https://ottoknot.home.xs4all.nl/>

Vrijwilligers gezocht!

Het Cultuurhistorisch Centrum Oldambt (CHC) heeft een enthousiast vrijwilligersteam dat allerlei zaken uitzoekt en beheert. Zoals het beheer van de bibliotheek en het registreren en ontsluiten van het CHC-archief en collectiestukken. Ook organiseert het CHC jaarlijks de Open Monumentendag in Oldambt en eens in de twee jaar de dag van de Oldambtster geschiedenis. Bovendien is ze zeer betrokken bij het Winschoter carillon.

Het CHC op zoek naar nieuwe mensen die een of twee dagen in de week onze organisatie kunnen versterken! Wij zoeken specifiek naar:

Vrijwilliger ICT & Communicatie - Ben jij thuis in de wereld van computersystemen, het bewerken van websites, en heb je als bonus een affiniteit met sociale media? Dan zoeken wij jou! Wij zoeken iemand die voor ons onder andere het beheer van de website kan doen, de

nieuwsbrieven aanmaakt en onze sociale media nieuw leven inblaast. En als je daarnaast het leuk vindt om zelf teksten te schrijven naar aanleiding van onderzoek dan is dat een bonus.

Vrijwilliger Archief - Heb jij ervaring in het registreren van archiefstukken en weet jij hoe je deze het best kunt onderhouden en heb je ideeën over hoe je deze zou kunnen ontsluiten? Dan ben je bij ons aan het juiste adres! Wij zoeken iemand die voor ons het archief op gedegen wijze kan uitpluizen, registreren, onderhouden en actief kan meedenken over hoe wij het archief kunnen ontsluiten.

Vrijwilliger Projecten & Activiteiten - Ben jij iemand die houdt van organiseren en coördineren? Dan ben jij degene die wij zoeken. Voor projecten als Open Monumentendag en Dag van de Oldambster geschiedenis zoeken wij iemand die het leuk vindt om hiervan de organisatie en coördinatie te doen. Denk hierbij aan het benaderen van samenwerkingspartners, zorgen dat deelnemers op tijd de juiste informatie hebben, informatie ophalen bij deelnemers, een planning maken en bijhouden en nog meer. Eigen input en op actieve, concrete wijze mee denken over nieuwe projecten is ook zeer welkom!

Neem voor meer informatie contact op met:

Marianne Ootjers, interim-directeur

06-24510890 of directie@chcoldambt.nl

Te zien tot en met 27 augustus 2023.

Nieuw Beerta, Hoofdweg 81 (Foto: Norma van der Horst)

Nieuwsgierig?

Nieuws

In memoriam: Maya Wildevuur

De fleurrijke, eigenzinnige, welbekende en geliefde kunstenares die als sinds 1992 in de Ennemaborg in Midwolda woonde is overleden op 78-jarige leeftijd.

In de Groninger Zilverkamer in Appingedam is tot en met 24 augustus een tentoonstelling over haar werk te zien, genaamd 'Maya Wildevuur geeft veel bloot'.

Onderzoek onteigening Joodse eigendommen, gemeente Oldambt

Het onderzoek naar de rol van vijf Groningse gemeenten bij de onteigening van Joods onroerend goed tijdens en vlak na de Tweede Wereldoorlog is afgerond. Donderdag 9 maart zijn de uitkomsten van de gemeente Oldambt gepresenteerd in het gemeentehuis van Winschoten. De titel van het onderzoek is: 'Vermoord en bestolen; Joden, hun

overlevingskansen en hun onroerende eigendommen in en na de Tweede Wereldoorlog op het Groninger platteland.'

Bij belangstelling kan het Onderzoeksrapport worden opgevraagd. Dit kan door een mail te sturen naar communicatie@gemeente-oldambt.nl

Wandkleed op Reis, Kerk Nieuw Beerta

In het kader van de manifestatie Bitterzoet Erfgoed, wat in 2022 aandacht besteedde aan het slavernij verleden van stad en provincie Groningen, is in de Akerk in opdracht Groninger Kerken een groot wandkleed gemaakt. Ruim 600 vrijwilligers hebben hieraan meegewerkt. Het ontwerp is van kunstenares Hedy Tjin en het verbeeldt de sporen van het slavernijverleden. Het wandkleed gaat dit jaar op reis door de provincie, met als eerste stop de kerk in Nieuw Beerta.

Waar: kerk Nieuw Beerta, Hoofdweg 18, 9687 PL Nieuw Beerta

Wanneer: Van 3 maart tot 7 mei, elke zondag tussen 10:00 en 16:00. Op andere dagen is bezoek mogelijk op afspraak. Hiervoor kun je contact opnemen met het sleuteladres.

Dag van het Park, Stadspark Winschoten

Cultuurhistorisch Centrum Oldambt doet dit jaar mee met Dag van het Park!

Op die dag kun je met ons kennismaken, vragen stellen over de geschiedenis van het Oldambt en hebben we voor kinderen leuke originele Groninger spelletjes om te doen.

Waar: Stadspark Winschoten, exacte locatie volgt nog

Wanneer: 28 mei, van 13:00 tot 17:00

Zoekplaatje

Herken je een of meerdere van de mensen op deze afbeelding? Stuur dan een mail naar beeldbank@chcoldambt.nl.

Cultuurhistorisch Centrum Oldambt
info@chcoldambt.nl

Bezoekadres:

Esbörgstraat 1, Scheemda
Achterzijde oude gemeentehuis

Postadres:

Brugstraat 2
9679 BR Scheemda

Telefoon: 06 124 618 49 (wo/do, of spreek boodschap in)